

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL
NÚMERO 48 / SEGONA ÈPOCA / DESEMBRE 2001

**Consell
de Mallorca**

alimara

Núm. 48

Segona època, desembre 2001

Edita: Consell de Mallorca
Departament de Serveis Socials
General Riera, 67
07010 Palma
Tel: (971) 76 07 62
Fax: (971) 76 19 52

Equip editor: Jaume Mateu Martí
Catalina Garcia Garí

Portada: Sense títol
Miquel Clàr Oliver

Maquetació
i impressió: Esment, centre especial de treball d'Amadip

Dipòsit legal: PM-128-1987

ISSN: 1778-2166

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

AESE FELICITA ELS 10 ANYS DE TREBALL AMB SUPORT AL CONSELL DE MALLORCA

Glòria Canals i Sans,
codirectora del Projecte Aura i
presidenta d'AESE

A les portes del VI Simposi Internacional de Treball amb Suport (TaS) a Espanya, es fa impossible oblidar la celebració del Primer Simposi a Palma de Mallorca els dies 2, 3 i 4 de desembre de 1991. Aquells dies es poden considerar la data clau per a la implantació, a casa nostra, de la metodologia anomenada Supported Employment, iniciada amb èxit en la dècada dels 80 als EUA, Canadà i Japó, amb l'objectiu d'obrir les portes del món de l'empresa ordinària a les persones més afectades d'entre els col·lectius de persones amb discapacitat.

El Consell de Mallorca, va convidar a dues de les persones que han estat més rellevants en la disseminació de la metodologia del TaS, Paul Wehman, director del RRTC (Rehabilitation Research and Training Center, de la Universitat de Virginia) i, Cristy Lynch, d'Irlanda, figura clau a Europa, impulsor i president de l'EUSE (European Union Supported Employment).

Aquell Simposi va ser molt profitós i engrescador, i va aglutinar per primera vegada els professionals que ens replantejàvem la necessitat d'obrir altres camins més normalitzadors per a la vida laboral dels joves amb discapacitat; o, intuïtivament, ja havíem iniciat les primeres passes d'integració a empreses ordinàries, sense comptar amb uns fonaments teòrics que ens donessin suport.

Personalment, feia ja dos anys que a Barcelona havíem iniciat el *Projecte Aura* i vam ser convidats a presentar-lo al I Simposi a Palma. La nostra sorpresa i satisfacció van ser grans quan P. Wehman i C. Lynch ens van felicitar i van alabar tot el que el nostre entusiasme i convenciment ens havia inspirat a dur a la pràctica.

Des d'aquell moment el Consell de Mallorca, ha estat un referent important per a tots els professionals i organitzacions que treballem en programes de TaS.

D'ençà d'aquell primer Simposi, molts professionals de diferents autonomies vam mantenir-nos en contacte per intercanviar experiències i donar-nos suport davant els entrebancs que anàvem trobant en la nostra pràctica.

Aquestes relacions professionals es van consolidar el 1993 amb la creació de l'AESE (Asociación Española de Empleo con Apoyo), formada per membres provinents d'organitzacions molt diverses quant a l'estructura i els objectius, però amb un denominador comú: la convicció que el treball en l'empresa ordinària és el millor camí per facilitar la integració en la comunitat de les

persones amb discapacitat, per ser reconeguts com a ciutadans amb tots els seus drets i deures.

Ferran Bellver en va assumir la presidència i ha estat, i és encara, una persona clau a l'AESE. El seu convenciment de la conveniència del treball en un entorn real, normalitzat, enfront de les alternatives segregades, ha encoratjat a crear moltes noves iniciatives als nombrosos llocs on ha estat convidat.

E Bellver ha estat sempre disposat a oferir la seva experiència i coneixements adquirits en el programa TaS de Mallorca i la seva persistència enfront de les institucions a nivell nacional per aconseguir la regulació del TaS, han fet que sigui considerat la persona de referència, l'interlocutor, quan es tracta del TaS en organismes oficials (IMSERSO, Real Patronato, CERMI, etc.).

Mallorca ha estat capdavantera en la implantació generalitzada del TaS. I, com va dir la consellera Josefina Sintès en el Full informatiu *HORIZZÓ laboral* el novembre del 1999, «promourem la incentivació de les actituds positives de l'empresariat mallorquí i augmentarem els recursos encaminats a aconseguir la inclusió laboral dels ciutadans amb necessitats especials com a **única fórmula possible perquè siguin ciutadans de ple dret**».

Els treballs de recerca presentats a diferents simposis de F. Serra, Rosselló i altres, demostren la qualitat dels programes de Treball amb Suport que es duen a terme a Mallorca.

Actualment, podem dir que a tota la geografia del país han anat sorgint iniciatives de TaS.

Algunes, reconvertint centres ocupacionals o centres especials de treball com és el cas d'ASPANDEM, de Màlaga, o EINA, de Vic. Altres, la majoria, com a programes de nova creació, buscant alternatives per donar continuïtat a l'escolaritat integrada de molts joves o per buscar vies més normalitzades.

Malauradament, no s'ha aconseguit en aquests 10 anys que es reguli el Treball amb Suport com una alternativa reconeguda als centres especials de treball, tal com la LISMI l'any 1982 ja recomanava: «la finalitat primordial de la política de col·locació de treballadors amb discapacitat serà **llur integració en el sistema ordinari** o, si això no pot ser, llur incorporació al sistema productiu mitjançant la fórmula especial de treball protegit...»

Així doncs, els programes de TaS segueixen estant en precari, vivint de subvencions puntuals sense continuïtat garantida.

Això és del tot incomprensible quan s'han demostrat abastament els beneficis, no solament econòmics a mig i llarg termini, sinó el que és més important, els beneficis personals pel que fa a la millora de la qualitat de vida dels seus beneficiaris, repercutint fins i tot en una millor salut psíquica i física, com s'ha pogut observar.

Hem anat veient com a molts països europeus que han iniciat el TaS posteriorment al nostre país ja l'han legislat observant els resultats positius que comporta (Alemanya, Holanda, Àustria...)

L'any 1997, el Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, juntament amb el CERMI, van demanar a l'AESE la participació en l'elaboració d'un avantprojecte de Reial Decret per regular l'*Eca* del que encara no se n'han vist conseqüències.

Malgrat tots els inconvenients, estudis fets per la Universitat de Salamanca dirigits pel doctor Miguel Ángel Verdugo i el seu equip, mostren que hi ha actualment prop de 5.000 persones amb discapacitat psíquica o intel·lectual treballant en empreses ordinàries.

És una llàstima que aquest èxit i esforç important no sigui reconegut i dotat de personal de suport suficient perquè ajudi, quan calgui, a solucionar les incidències que puguin anar sorgint a l'empresa o en els mateixos treballadors, per tal que no es perdin aquests llocs de treball.

Algunes comunitats autònomes han legislat competències de TaS, com per exemple, el País Basc, la Comunitat Valenciana, la Comunitat Autònoma d'Andalusia i de Castella-La Mancha, en espera que es reguli definitivament a nivell estatal.

El darrer estudi de la Universitat de Salamanca parla de l'existència d'uns cinquanta programes de TaS dels quals, pràcticament el 50% pertanyen a la comunitat catalana i a les Illes Balears.

Aquests darrers anys, hi ha hagut importants canvis en el tractament de les persones amb discapacitat substituint-se els termes assistencials per les paraules **suport i autodeterminació**.

Aquests dos termes impliquen una intervenció personalitzada, a mida de les necessitats individuals, i el dret a escollir i conduir la pròpia vida.

Queda molt per fer, però estem convençuts que el Treball amb Suport és un camí que beneficia a tots els agents implicats i, en definitiva, a tota la societat.

Treballar és un dret i un dels millors instruments de què disposem els éssers humans per realitzar-nos com a persones, del que no n'estan excloses les persones amb discapacitat.

Felicito el Consell de Mallorca per aquests 10 anys de Treball amb Suport i animo les autoritats responsables a continuar endavant per donar un model de societat més just, més ric i més solidari, on els menys afavorits també hi tinguin un **paper actiu i digne**.